

Lenka Kubů (2016): Lze z fytoocenologických dat rozpoznat příčiny invaze kolotočnicku ozdobného (*Telekia speciosa*, *Asteraceae*) v Orlických horách?

V bakalářské práci Lenky Kubů podle mého názoru klady významně převažují nad zápory. Ocenit je třeba zejména následující skutečnosti:

(1) Studentka se pustila do řešení zajímavého, i prakticky důležitého, a dosud kupodivu málo probádaného tématu. Snažila se odhalit, zda se stanoviště v Orlických horách vyznačují vlastnostmi, které je činí náchylnějšími k invazi kolotočnicku evropského. Odpověď na tuto otázku je důležitá pro odhad rizika invaze této rostliny v dalších, dosud neinvadovaných, regionech.

(2) Lenka Kubů po celou dobu pracovala iniciativně a samostatně (přičemž ale neopomínala práci se mnou průběžně konzultovat). Snažila se předkládat mi k vyjádření vždy uceleně zpracované materiály (nasbíraná data, dílčí části rešerše, a nakonec i celý text práce). Projevovala nesporný zájem o problematiku a snahu o řešení problému kriticky přemýšlet. V terénu samostatně zapsala dosti rozsáhlý soubor fytoocenologických snímků, který bylo možno statisticky vyhodnotit.

(3) Ve spolupráci se školitelem Lenka Kubů provedla základní statistické vyhodnocení dat pomocí analýzy variance. Podotýkám, že Lenka veškeré znalosti o aplikované statistice v krátkém čase získala samostudiem (ve svém bakalářském studijním oboru neměla možnost absolvovat vhodný statistický kurz). Během své bakalářské práce si tedy Lenka začala osvojovat řadu odborných dovedností převyšujících běžný standard studenta učitelského oboru.

(4) Práce se vyznačuje přehlednou prezentací získaných výsledků.

(5) Poměrně zdařilá je také diskuze, ve které se Lenka své výsledky pokusila interpretovat a nebála se ani poukázat na možné metodické nedostatky (čímž pomohla ukázat na úskalí, která budoucí zájemce o řešení obdobného tématu čekají). Jak už to bývá, na jednoznačně znějící otázku se při hlubším bádání nepodařilo za krátký čas (jedinou vegetační sezonu) najít jednoznačnou odpověď. Podle mého názoru to není chyba, ale podnět pro další práci.

Za slabší stránky bakalářské práce nese spoluzodpovědnost i školitel. Při vedení práce jsem měl být důslednější, pak by se snad lépe předešlo některým nedostatkům. Uvědomuji si dva tyto nedostatky:

(1) Při vyhledávání literatury pro rešerši a diskuzi autorka příliš preferovala česky psané zdroje. To se pak podle mě neblaze projevilo na kvalitě úvodní rešerše. Cizojazyčně psané literatury o ekologii invazních rostlin je velké množství a při jejím lepším využití mohla být rešerše zdařilejší.

(2) Jak autorka v diskuzi sama sebekriticky zmiňuje, data z fytoocenologického snímkování jsou asi částečně zatížena nesprávnými determinacemi rostlin nebo nemožností některé rostliny určit na základě sebraných herbářových vzorků. Stejně tak jsou výsledky zčásti ovlivněny sporným zařazením některých snímků do předem definovaných kategorií. Obojí však je nutné vnímat jako „nováčkovskou daň“ způsobenou pochopitelnou nezkušeností, na kterou má bakalářský student do jisté míry právo. I chybami se člověk učí.

Práce Lenky Kubů podle mého názoru splňuje obsahové i formální požadavky kladené na bakalářskou práci. Doporučuji ji proto k obhajobě.

Hradec Králové, 5.8.2016

RNDr. Jan Košnar, Ph.D.